

[Stinus.]

arbejde. En sådan ordning ville forudsætte mulighed for nogle møder i løbet af året, og det igen ville forudsætte, enten at man holdt møder med medlemmer af delegationen til sidste generalforsamling, eller at medlemmerne af delegationen til den kommende generalforsamling blev udpeget på et så tidligt tidspunkt, at de kunne inddrages i arbejdet.

Uden at ville forklejne det dygtige arbejde, der før, under og efter FNs generalforsamling udføres af udenrigsministeriets embedsmænd, vil jeg endvidere gøre opmærksom på, at der også uden for udenrigsministeriet kunne findes eksperter på specielle områder, af hvis viden man i højere grad, end tilfældet er i dag, kunne drage nytte, når det gælder udarbejdelsen af Danmarks FN-politik, som jo også omfatter mange andre områder end de storpolitiske. Det er min overbevisning, at en ordning som den her skitserede kunne være med til at styrke folketingets og befolkningens interesse for det, der foregår i FN — vi kunne måske ligefrem nå frem til at få egentlige FN-debatter i folketinget — og på længere sigt muliggøre en mere aktiv parlamentarisk indsats i FN.

Gert Petersen: Jeg tror, der er to hovedtendenser, som gør sig gældende i den internationale udvikling, og som mange af de ting, der foregår, må betragtes ud fra. For det første er der en tendens til, at de to supermagter, der tilsammen råder over vel 95 pct. eller 98 pct. af den samlede militære ødelæggelseskapacitet, stræber efter en slags overherredømme, en slags kontrol, i forhold til den øvrige del af verden. Denne stræben efter at holde tingene under kontrol — så elskværdigt kan man også udtrykke det — har naturligvis i dag visse positive sider. Den udspringer af en gensidig frygt, en viden om, at de begge har kapacitet til at tilintetgøre hinanden. På den anden side må en lang række af de resultater, som er opnået som følge af denne forståelse mellem supermagterne om så at sige at holde tingene under kontrol — og her kan man pege på ikke-spredningstraktaten, på overensstemmelse om afmilitarisering af havbunden og en række andre forhold — betragtes ud fra spørgsmålet: hvil-

ken indflydelse har de øvrige stater på disse sager? Er det et monopol, som skal bevares — man har med rette rejst dette spørgsmål i forbindelse med ikke-spredningstraktaten — eller er der mulighed for et bredt samarbejde, hvor alle øvrige stater kan komme ind i billedet?

Dette spørgsmål har så meget desto mere vægt, som vi samtidig har en anden og meget klar tendens til, at de enkelte stater vil gøre sig mere gældende i international politik. Det gælder Den tredje Verden, det gælder de industrialiserede lande inden for de to pagtdannelser, og det gælder de alliancefri stater. Jeg tror ikke, man kan nå frem til nogen stabil ordning — heller ikke en ordning aftalt mellem de to supermagter — hvis ikke alle stater er direkte engageret i forhandlingerne, er direkte impliceret i resultatet og kan godkende resultatet.

En af hovedskavankerne ved den nuværende situation er efter socialistisk folkepartis opfattelse netop de pagtdannelser, som mere og mere er blevet til instrumenter for supermagterne, der kan manipulere med de enkelte stater inden for hver sin militære blok, og det er for os at se endnu et argument og et stærkt argument for, at Danmark bør søge uden for militærblokkene, bør søge alliancefrihed, som Sverige har haft det hele tiden.

Efter disse mere almindelige betragtninger, som man naturligvis kunne have fortsat med et stykke tid endnu — der er en række karakteristika i den internationale situation, som det har været nødvendigt at lade ligge — vil jeg gå over til nogle af de enkelte problemer, og her er jeg for så vidt enig med hr. Poul Schlüter i, at det må være umuligt under en debat som denne at tage samtlige internationale spørgsmål op; det er nødvendigt, hvis man vil gøre det nogenlunde seriøst, at koncentrere sig om enkelte hovedproblemer.

Først nogle ord om den europæiske politik. Her er det afgørende problem stadig væk det tyske spørgsmål, og vi har inden for det sidste halve år oplevet en vigtig udvikling på dette område, nemlig skabelsen af en ny regering i Vesttyskland. Hos os er vi af den opfattelse, at dannelsen af Brandt-Scheelregeringen betegner et meget væsentligt fremskridt, men at dens politik stadig er præget af visse inkonsekvenser,